COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.8.2018
COM(2018) 597 final

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL REGIUNILOR

cu privire la aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări

{SWD(2018) 395 final}

RAPORTUL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL REGIUNILOR

cu privire la aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări

1. INTRODUCERE

În calitate de organisme juridice care pot spori securitatea juridică și stabilitatea inițiativelor de cooperare, grupările europene de cooperare teritorială („GECT-uri") vizează îmbunătățirea coeziunii în Uniunea Europeană prin facilitarea cooperării teritoriale și abordarea dificultăților practice asociate. GECT-urile ar trebui să reducă problemele întâmpinate de statele membre și, în special, de autoritățile regionale și locale, în ceea ce privește punerea în aplicare și gestionarea activităților de cooperare în contextul legislațiilor și procedurilor naționale diferite.

Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind o grupare europeană de cooperare teritorială („Regulamentul privind GECT")[1] a fost adoptat în temeiul articolului 175 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special paragraful al treilea. Acesta a intrat în vigoare la 1 august 2006 și a fost pe deplin aplicabil începând cu 1 august 2007. Regulamentul respectiv a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1302/2013[2] în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării GECT-urilor.

În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul privind GECT, serviciile Comisiei trebuie să prezinte Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Regiunilor un raport privind aplicarea acestui regulament, evaluând, pe baza unor indicatori, eficacitatea, eficiența, relevanța și valoarea adăugată europeană a GECT-urilor, precum și posibilitățile de simplificare a acestora.

2. GECT-urile ÎN PRACTICĂ

Activitatea recentă a GECT-urilor pe teren[3]

GECT-urile sunt concentrate în anumite zone, mai ales de-a lungul frontierelor maghiară, slovacă, franceză, spaniolă și portugheză. Acoperirea lor teritorială este deosebit de extinsă în Ungaria. Unele state membre nu sunt implicate în nicio GECT, în unele cazuri, aceste diferențe putându-se datora altor tipuri de structuri de cooperare deja stabilite.

În 2017, patru GECT-uri au avut membri dintr-o țară terță. Deoarece Regulamentul privind GECT nu s-a referit în mod explicit la GECT-uri ca având o dimensiune externă până la modificarea acestuia, nu ne putem aștepta la o apariție rapidă a unor astfel de GECT-uri[4].

Principalele tipuri de GECT-uri sunt:

---

1 JO L 210, 31.7.2006, p. 19.

2 Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării a unor astfel de grupări (JO L 347, 20.12.2013, p. 303).

3 Această secțiune se bazează pe *Raportul de monitorizare a GECT pentru anul 2017*, CoR (2018).

4 *The participation of entities from outside the EU in the European groupings for territorial cooperation* (Participarea entităților din afara UE la grupările europene de cooperare teritorială), CoR (2015).

- GECT-uri transfrontaliere, care abordează în principal provocările locale și regionale;
- GECT-uri transnaționale, care deservesc teritorii mult mai extinse decât zonele de cooperare transfrontalieră;
- GECT-uri organizate sub formă de rețea, alcătuite din membri care nu sunt conectați la o anumită zonă și
- GECT-uri pentru scopuri specifice, de exemplu spitale, parcuri naturale, coridoare de transport și universități.

Până la 31 decembrie 2017 existau în total 68 de GECT-uri.

Cea mai uzuală structură în rândul GECT-urilor implică cooperarea a între 2 și 20 de autorități locale, cu structuri de cooperare mici și mijlocii. Cea de a doua structură ca importanță este cooperarea transfrontalieră care implică autoritățile regionale.

GECT-urile sunt finanțate, în cea mai mare parte, prin cotizațiile membrilor, transferuri din bugetele naționale și regionale și contribuții din fondurile UE, în special din fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI), dar și din programele LIFE, Erasmus + și Orizont 2020.

În 2017, GECT-urile au fost active în restructurare, datorită creșterii numărului de membri: în total, 21 (31 %) dintre acestea au raportat o modificare a numărului de membri.

La sfârșitul anului 2017, se lucra la înființarea a peste 20 de GECT-uri noi. Prin urmare, este probabil ca gama de aplicații ale instrumentului GECT să se extindă în continuare.

Motivația și provocările legate de crearea GECT-urilor

Motivația[5]

Instrumentul GECT a fost creat pentru a facilita și promova cooperarea teritorială în vederea consolidării coeziunii în UE. GECT sunt utilizate pe scară largă pentru consolidarea și/sau aprofundarea cooperării transfrontaliere (interdisciplinare) generale. În principal, acestea sunt utilizate de către organismele locale și regionale, însă GECT-urile sunt utilizate și pentru cooperarea interregională.

Motivația pentru înființarea unei GECT variază. În primul rând, o GECT este înființată ca o structură vizibilă și permanentă pentru cooperarea teritorială în vederea gestionării proiectelor, infrastructurilor sau resurselor de mediu comune.

GECT-urile contribuie la:

- consolidarea unei abordări strategice integrate;
- stabilizarea structurilor de cooperare și asigurarea continuității acțiunilor;
- îmbunătățirea transparenței și vizibilității cooperării; și
- facilitarea participării la programele UE.

Provocări[6]

Provocările în ceea ce privește crearea GECT-urilor se referă la:

[5] *Gruparea europeană de cooperare teritorială ca instrument de promovare și ameliorare a cooperării teritoriale în Europa,* Parlamentul European (2015).

[6] *Experience of European groupings of territorial cooperation* [Experiența grupărilor europene de cooperare teritorială (GECT)], Moro Praxis (2017).

- lipsa de experiență și de cunoștințe a autorităților de aprobare în ceea ce privește acțiunile care trebuie întreprinse;
- necesitatea de a ajunge la un acord între membrii GECT cu privire la conținutul lucrărilor sau la atribuțiile precise implicate; precum și
- norme și reglementări naționale diferite, de exemplu achizițiile de servicii și impozitarea. Regulamentul privind GECT prevede o formă juridică europeană care face obiectul normelor naționale de punere în aplicare, astfel încât pentru fiecare GECT trebuie găsite soluții personalizate bazate pe legislația națională aplicabilă.

GECT-urile și cooperarea teritorială europeană

Obiectivul inițial al instrumentului GECT a fost facilitarea cooperării teritoriale europene (ETC) atât la nivel de program, cât și la nivel de proiect, care, pe lângă punerea în aplicare a unor proiecte specifice, include programarea într-un sens mai larg.

În prezent, două GECT-uri pun efectiv în aplicare programe ETC: GECT Grande Région, care este autoritatea de gestionare pentru programul Grande Région; și GECT ESPON, care are un rol specific, deoarece este beneficiar unic și, ca atare, este responsabilă pentru punerea în aplicare a programului ESPON 2014-2020[7].

Unele GECT-uri sunt responsabile de punerea în aplicare a fondurilor pentru proiecte mici în cadrul programelor ETC specifice: GECT RDV și GECT Via Carpatia gestionează fondul pentru proiecte mici[8] în zonele lor geografice respective, în cadrul programului Interreg Ungaria-Slovacia. Două GECT-uri sunt beneficiari unici ai unor proiecte ETC, iar GECT GO pune în aplicare o investiție teritorială integrată (ITI).

În 2017, 33 de GECT-uri au fost implicate ca partener principal sau partener în aproximativ 83 de proiecte ETC. GECT-urile sunt implicate în ETC și în alte moduri, de exemplu prin cofinanțare sau facilitarea proiectelor sau programelor ETC.

3. EVALUAREA APLICĂRII REGULAMENTULUI PRIVIND GECT

Serviciile Comisiei au colaborat îndeaproape cu Comitetul Regiunilor (CoR) pentru a colecta datele necesare în vederea evaluării aplicării Regulamentului privind GECT modificat. Principalele surse de date au fost raportul CoR de monitorizare a GECT pentru anul 2017[9] și un studiu comandat[10] pentru evaluarea întrebărilor și a indicatorilor prevăzuți în anexa la viitorul act delegat privind indicatorii de punere în aplicare a GECT.

Rezultatul analizei datelor colectate a fost discutat și convenit cu CoR.

3.1. Eficacitatea Regulamentului privind GECT

Analiza eficacității Regulamentului privind GECT, astfel cum a fost modificat, a investigat cât de mult succes a avut acțiunea UE în atingerea obiectivelor sale[11]. Obiectivele principale ale modificărilor au fost:

---

[7] Luxemburg și Franța participă la GECT Grande Région. Luxemburg și Belgia participă la GECT ESPON.

[8] Fondul pentru proiecte mici este pus în aplicare în cadrul a două axe prioritare ale Programului de cooperare Interreg V-A Slovacia-Ungaria și trebuie să contribuie la obiectivele lor prioritare. GECT RDV și GECT Via Carpatia sunt GECT-uri la frontiera dintre Ungaria și Slovacia.

[9] *Raportul de monitorizare a GECT pentru anul 2017*, CoR (2018).

[10] *Assessment of the application of the EGTC Regulation* (Evaluarea aplicării Regulamentului privind GECT), Spatial Foresight (2018). http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/egtc/.

[11] Din cauza lipsei datelor inițiale, pentru unii indicatori referitori la eficacitate este raportat numai nivelul la data-limită și nu creșterea pe parcursul perioadei.

- facilitarea constituirii de GECT-uri;
- clarificarea anumitor dispoziții; și
- promovarea utilizării pe scară mai largă a GECT-urilor.

Un total de 21 de GECT-uri noi au fost înființate între 21 iunie 2014 și decembrie 2017. Această evoluție reprezintă o creștere semnificativă, cu 44 %, a numărului total de GECT-uri și arată că ritmul înființărilor de la aprobarea inițială a Regulamentului privind GECT este menținut.

De asemenea, și numărul membrilor GECT a crescut cu peste 30 %, de la peste 600 (21 iunie 2014) la peste 800 până la sfârșitul anului 2017. Numărul membrilor GECT-urilor existente a crescut considerabil mai mult în 2016 și 2017 față de anii anteriori, indicând faptul că modificările aduse Regulamentului privind GECT au facilitat extinderea GECT-urilor. Faptul că Regulamentul privind GECT a clarificat normele în acest sens a contribuit la această evoluție.

Cel puțin 10 GECT-uri au fost implicate în furnizarea de servicii transfrontaliere, fie într-un rol de gestionare directă, fie indirect. GECT-urile actuale intenționează să ofere sau să contribuie la o gamă mai largă de servicii în viitor, cum ar fi sistemele de alertă în cazul dezastrelor naturale și reciclarea transfrontalieră a deșeurilor[12]. Acest lucru indică faptul că modificările aduse Regulamentului privind GECT sunt relevante.

În ansamblu, GECT-urile menționează diferite beneficii ale utilizării instrumentului[13]:

- ✓ sprijinirea structurilor de guvernanță pe mai multe niveluri, care îmbunătățesc abordările transfrontaliere și ascendente, acestea din urmă permițând niveluri intensificate și/sau mai ridicate de cooperare transfrontalieră. Regulamentul privind GECT modificat simplifică modificările în ceea ce privește aderarea la GECT, sprijinind astfel ajustările în conformitate cu evoluția GECT-urilor;
- ✓ acordarea posibilității regiunilor de frontieră de a îmbunătăți planificarea și punerea în aplicare în comun a strategiilor în diferite domenii, prin afirmarea intereselor lor comune și prin împărtășirea aceleiași viziuni pentru zona de frontieră. De la modificare, aceasta a inclus o mai bună furnizare a serviciilor;
- ✓ în calitate de beneficiari unici, GECT-urile au un acces mai ușor la finanțarea UE, deoarece solicitarea de finanțare din partea UE prin intermediul GECT implică mai puțin efort administrativ din partea membrilor, în special în perioada de programare 2014-2020 pentru fondurile ESI. Caracterul transfrontalier sau transnațional al GECT-urilor contribuie, de asemenea, la comunicarea valorii adăugate europene atunci când se solicită finanțare din partea UE;
- ✓ identitatea juridică a UE îmbunătățește vizibilitatea și acceptarea GECT-urilor de către alte autorități publice relevante. Acestea sunt recunoscute ca intermediari care pot iniția noi acțiuni transfrontaliere și, în unele cazuri, pot exercita o mai mare influență asupra procesului decizional;
- ✓ GECT-urile oferă un canal de comunicare fiabil și durabil, facilitând diferite forme de cooperare în zonele transfrontaliere.

Obiectivele privind facilitarea constituirii GECT-urilor, clarificarea anumitor dispoziții și permiterea utilizării pe scară mai largă a GECT-urilor au fost atinse în diferite moduri. GECT-

[12] A se vedea nota de subsol 10.
[13] A se vedea nota de subsol 10.

urile sprijină ETC în principal prin punerea în aplicare a proiectelor și a unor părți ale programelor, neacționând ca autoritate de management pentru programele ETC. Regulamentul privind GECT a contribuit la clarificarea și la utilizarea pe scară mai largă a instrumentului, în special cu privire la furnizarea de servicii transfrontaliere și includerea țărilor terțe.

Studiile[14] confirmă, de asemenea, că a existat o îmbunătățire a clarității în mai multe domenii, cum ar fi statutul de membru, participarea autorităților din țările terțe și relația dintre convenția GECT și statutul acesteia. Funcționarea GECT-urilor a fost facilitată, deoarece accesul la finanțarea UE pare să fie mai ușor, iar modificările aduse convenției (de exemplu din cauza modificărilor în ceea ce privește statutul de membru) au fost simplificate.

Regulamentul privind GECT include în anexa sa o declarație interinstituțională în care Parlamentul European, Consiliul și Comisia sunt de acord să depună eforturi în cadrul instituțiilor și împreună cu statele membre pentru a sprijini utilizarea GECT-urilor. La nivelul UE, platforma GECT a CoR a fost reînnoită, iar acest lucru a îmbunătățit considerabil accesul la informațiile privind GECT. De asemenea, și CoR a devenit mai implicat în activități de promovare a GECT-urilor, inclusiv prin evenimente și publicații.

Raportul anual de monitorizare a GECT realizat de CoR indică o intensificare a activităților în sprijinul GECT-urilor în statele membre. Mai multe state membre promovează GECT-urile, adoptând abordări din ce în ce mai variate[15]. Eficacitatea acestor activități se reflectă în extinderea aplicării instrumentului GECT, atât în ceea ce privește temele abordate, cât și zonele geografice acoperite. Eficacitatea activităților de promovare a GECT variază foarte mult, deoarece nu toate statele membre sunt active în acest sens. În pofida realizărilor în ceea ce privește promovarea GECT-urilor, unele dificultăți cu privire la accesarea finanțării ETC par a persista. Aceasta indică faptul că sunt necesare eforturi suplimentare pentru promovarea GECT-urilor[16].

3.2. Eficiența Regulamentului privind GECT

Eficiența ia în considerare relația dintre resursele sau datele de intrare utilizate și schimbările sau rezultatele generate[17].

În cazul GECT-urilor, a fost realizată o comparație între GECT-uri și alte structuri comparabile care fac obiectul dreptului național sau internațional, ceea ce a dus la concluzia că, în majoritatea cazurilor, costurile de înființare a unei GECT sunt prea limitate pentru a fi utilizate ca indicator relevant al eficienței.

Alte aspecte au fost identificate ca fiind mai relevante la efectuarea comparației dintre GECT și structurile create în temeiul dreptului național sau internațional:

- ✓ versatilitatea GECT este foarte apreciată. Atunci când sunt înființate, GECT-urile pot fi utilizate pentru o gamă largă de scopuri[18]. În cadrul sarcinilor GECT, formulate

[14] A se vedea, de exemplu, Krzymuski și Kubicki (2014) și Krzymuski(2017).

[15] CoR 2017a. *EGTC monitoring report 2016 and impacts of Schengen area crises on the work of EGTCs* (Raportul de monitorizare a GECT pentru anul 2016 și impactul crizelor din spațiul Schengen asupra activității GECT-urilor).

[16] CoR, 2017b. *Simplification of the implementation of Cohesion Policy. Workshop on European Territorial Cooperation (ETC).* [Simplificarea punerii în aplicare a politicii de coeziune. Atelier de lucru privind cooperarea teritorială europeană (ETC)]. Raport final. Bruxelles.

[17] Principalele constatări oferă doar informații calitative. Pentru a obține date cantitative cu privire la relația dintre costurile unei GECT, comparativ cu structuri similare care fac obiectul dreptului național sau internațional, ar fi necesară o analiză aprofundată care să utilizeze grupuri de control.

[18] Pentru informații suplimentare, a se consulta CoR(2018).

adesea într-o manieră generală, domeniile de lucru efective pot fi ajustate cu ușurință fără a schimba structurile acesteia în mod fundamental; și

- ✓ unul dintre avantajele unice și cele mai importante ale GECT-urilor este că acestea au personalitate juridică și, prin urmare, au dreptul să desfășoare activități în țările în cauză.

3.3. Relevanța Regulamentului privind GECT

Indicatorul de relevanță analizează măsura în care obiectivele și dispozițiile Regulamentului privind GECT corespund nevoilor membrilor GECT potențiali[19].

Dacă analizăm modificările aduse Regulamentului privind GECT, care au extins obiectivul privind crearea unei GECT și sfera de aplicare a acestor grupări în prezentul regulament, putem concluziona că un număr considerabil de GECT-uri existente utilizează fonduri UE, altele decât ETC, care sprijină obiectivele lor tematice specifice.

De la începutul perioadei de programare 2014-2020, implicarea GECT în ETC a fost în general sprijinită de legături juridice mai strânse între Regulamentul privind GECT și reglementările pentru politica de coeziune a UE[20], iar implicarea generală a GECT-urilor în programe de cooperare a crescut considerabil. Aproape jumătate dintre GECT-uri sunt în prezent implicate în punerea în aplicare a programelor ETC, în principal prin parteneriate în cadrul unuia sau al mai multor proiecte.

Modificarea Regulamentului privind GECT nu a condus, totuși, la înființarea de noi GECT-uri care să acționeze ca autorități de management pentru programele ETC. De asemenea, GECT-urile utilizează foarte rar opțiunea de a acționa ca beneficiar unic al unei operațiuni. Un motiv poate fi faptul că, în special în stadiile incipiente ale perioadei de programare 2014-2020, programele ETC au necesitat numeroase clarificări[21], iar acest lucru este posibil să fi descurajat cererile din partea potențialilor beneficiari unici.

Există în continuare ambiguități. Articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul privind GECT face distincție între dreptul aplicabil privind asigurarea respectării aplicării convenției [litera (g)], dreptul aplicabil în statul membru unde se desfășoară acțiunile organelor GECT [litera (h)] și dispozițiile dreptului aplicabil activităților GECT [litera (j)]. Cu siguranță, convenția va defini dreptul aplicabil în raport cu toate cele trei elemente, dar există în continuare îndoieli cu privire la cât de detaliată ar trebui să fie lista dreptului aplicabil „care este direct relevant pentru activitățile GECT”[22]. Opinia Comisiei este că dreptul „care este direct relevant” ar trebui să fie strâns legat de „atribuțiile specificate”: o GECT înființată pentru gestionarea unui spital are atribuții mai specifice decât o GECT înființată pentru a-și extinde teritoriul la modul general.

3.4. Valoarea adăugată europeană

Indicatorul privind valoarea adăugată europeană analizează dacă înființarea GECT-urilor se datorează Regulamentului privind GECT. Valoarea adăugată europeană este strâns legată de

---

[19] Din cauza lipsei datelor inițiale, pentru majoritatea indicatorilor și subcategoriilor acestora este raportat numai nivelul la data-limită și nu creșterea pe parcursul perioadei.

[20] A se vedea, de exemplu, *Gruparea europeană de cooperare teritorială ca instrument de promovare și ameliorare a cooperării teritoriale în Europa,* Parlamentul European (2015),pp. 31-41.

[21] CoR, 2017b. *Simplification of the implementation of Cohesion Policy*. *Workshop on European Territorial Cooperation (ETC).* [Simplificarea punerii în aplicare a politicii de coeziune. Atelier de lucru privind cooperarea teritorială europeană (ETC)]. Raport final. Bruxelles.

[22] A se vedea nota de subsol 10.

beneficiile tipice identificate pentru GECT-uri[23]. Avantajele comparației dintre o GECT și organismele juridice similare oferă informații calitative valoroase privind evaluarea valorii adăugate europene a unei GECT:

În conformitate cu literatura de specialitate[24], avantajele sunt:

- ✓ în calitate de entități juridice, GECT-urile permit decizii mai rapide și mai eficiente în mediile transfrontaliere în care sunt implicate mai multe autorități;
- ✓ GECT-urile asigură coerența, permanența și coordonarea, încurajează obiectivele comune și stabilizează cooperarea în zonele transfrontaliere;
- ✓ GECT-urile sunt considerate ca fiind independente de deciziile și evoluțiile politice izolate care ar putea bloca adoptarea sau punerea în aplicare a unor măsuri utile pentru zonele de cooperare care se extind dincolo de frontierele naționale;
- ✓ GECT-urile conferă zonelor de cooperare competențe de negociere care le ajută să-și apere interesele; precum și
- ✓ GECT-urile atenuează efectele de separare a frontierelor interne, sprijinind astfel coeziunea în UE și îmbunătățind vizibilitatea politicilor UE la nivel local.

Valoarea adăugată europeană este confirmată de mai multe GECT-uri, odată cu sublinierea beneficiilor pe care nu le-ar realiza fără instrumentul GECT.

3.5. Simplificare

Gradul de simplificare este evaluat în funcție de reducerea sau nereducerea costurilor și sarcinilor administrative și în funcție de posibilitatea ca o intervenție să permită o acțiune mai rapidă sau mai puțin complicată. În cazul GECT-urilor, acest lucru este deosebit de relevant în faza de demarare.

Indicatorii/constatările sugerează că perioadele de demarare s-au redus. Aceasta vizează în special etapa care include perioada de timp necesară de la depunerea primului proiect de convenție până la înregistrarea GECT. Diferențele geografice s-ar putea datora tipului de GECT-uri înființate și experienței în înființarea GECT-urilor.

Conform indicatorilor, Regulamentul privind GECT a condus la o anumită simplificare. Cu toate acestea, necesitatea de a simplifica legislația privind GECT nu decurge exclusiv sau chiar în primul rând din Regulamentul privind GECT, ci, adesea, din dreptul intern al statelor membre.

Modificarea a clarificat diverse aspecte ale Regulamentului privind GECT, în special angajarea de personal, repartizarea și clasificarea convenției unei GECT și a statutului acesteia, calitatea de membru a diferiților actori și participarea țărilor terțe. Prin urmare, au fost abordate nevoile în aceste domenii ale părților interesate (potențiale) cu privire la GECT.

---

[23] Nu s-au putut obține date, nici cantitative, nici calitative, privind structurile și rețelele de cooperare teritorială înființate exclusiv prin intermediul GECT-urilor. Indicatorul a părut prea dificil de înțeles pentru GECT-uri în cadrul procesului de colectare a datelor pentru raportul de monitorizare din 2017. În consecință, constatările se limitează la o evaluare calitativă a avantajelor înființării unui organism juridic în conformitate cu legislația UE, în comparație cu alte organisme naționale sau internaționale.

[24] Următoarele constatări au la bază în special răspunsurile primite din partea GECT-urilor în timpul colectării datelor pentru raportul de monitorizare a GECT din 2017 și Zillmer și Luer (2017, pp. 15-21).

4. PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE[25]

Un principiu de bază atunci când se analizează orice modificare ulterioară este menținerea instrumentului GECT cât mai stabil, deoarece orice schimbare tinde să genereze o nouă incertitudine. În cadrul actual, este posibilă facilitarea utilizării GECT-urilor prin mai multe informații și o mai bună coordonare între statele membre și autoritățile de aprobare, precum și printr-o mai bună promovare în contextul instrumentelor de finanțare ale UE.

GECT este încă un instrument relativ nou, iar mulți participanți potențiali nu au nicio experiență sau cunoștințe despre acesta. În consecință, este nevoie de mai multe informații, în special cu privire la aspectele juridice legate de conceperea unei GECT și de elaborarea statutului și a convenției acesteia.

Constituirea unei GECT implică de obicei mai multe state membre, care pot pune în aplicare Regulamentul privind GECT în moduri diferite. Cerințele și procedurile standardizate pot contribui la sporirea securității juridice, atât pentru partenerii GECT, cât și pentru autoritățile implicate. În consecință, reuniunile periodice și schimbul de informații între autoritățile de omologare vor fi continuate și vor fi utilizate pentru a aborda problemele de mai sus.

Necesitatea unei mai bune coordonări se referă, de asemenea, la contactele dintre membrii potențiali ai GECT și autoritățile de omologare și, între cele din urmă, din diferite state membre. Pe lângă aspectele administrative, este, de asemenea, necesar să se convină asupra conținutului GECT. Acest proces ar putea fi ajutat de un schimb de informații și de bune practici între organismele de omologare, GECT-uri și CoR.

O mai bună comunicare a instrumentului GECT în contextul programelor de finanțare ale UE ar putea promova utilizarea și accesul acestuia la finanțarea UE, astfel cum se prevede la articolul 3 din propunerea Comisiei COM(2018) 374[26]. Acest lucru ar fi deosebit de important la începutul următoarei perioade de programare (după 2020).

Noile instrumente propuse, cum ar fi ECBM[27], care au ca scop să permită, în mod voluntar, ca normele dintr-un stat membru să fie aplicate în statul membru vecin pentru un proiect specific sau pentru servicii de interes economic general, vor contribui la activitățile viitoare ale GECT-urilor, întrucât natura lor complet instituțională nu este adecvată pentru soluționarea obstacolelor juridice și administrative[28]. GECT-urile au potențialul de a aborda alte aspecte evidențiate în Comunicarea Comisiei privind stimularea creșterii economice și a coeziunii în regiunile frontaliere ale UE[29], de exemplu, prin facilitarea accesului transfrontalier sau promovarea unei mai bune utilizări în comun a facilităților în domeniul sănătății, cum ar fi GECT care administrează spitalul transfrontalier de la Cerdanya.

---

[25] Utilizând informații din *Experience of European groupings of territorial cooperation* [Experiența grupărilor europene de cooperare teritorială (GECT)], Moro Praxis (2017), *Gruparea europeană de cooperare teritorială ca instrument de promovare și ameliorare a cooperării teritoriale în Europa*, Parlamentul European (2015) și din *Assessment of the application of the EGTC Regulation* (Evaluarea aplicării Regulamentului privind GECT), Spatial Foresight (2018).

[26] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind dispozițiile specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă (articolul 3) - COM(2018) 374 final, 29.5.2018.

[27] Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier - COM(2018) 373 final, 29.5.2018.

[28] Articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 exclude exercitarea de către GECT-uri a competențelor de reglementare.

[29] COM (2017) 534 final, 20.9.2017.

GECT-urile servesc deseori drept teren de testare pentru depășirea diferențelor dintre statele membre în ceea ce privește aplicarea legislației UE. Un posibil domeniu de monitorizare ar fi utilizarea GECT-urilor ca studii de caz privind modul în care sunt abordate aceste diferențe.

5. CONCLUZII

Modificarea regulamentului vizează facilitarea constituirii și funcționării GECT-urilor și clarificarea anumitor dispoziții existente. Pe lângă faptul că a dus la o creștere semnificativă cu 44 % a numărului total de GECT-uri, aceasta sporește, de asemenea, eficiența și eficacitatea GECT-urilor în promovarea cooperării în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor UE.

Analiza efectuată pe baza indicatorilor privind eficacitatea, eficiența și relevanța arată că au fost atinse obiectivele de facilitare a înființării GECT-urilor și clarifică anumite dispoziții, permițând o utilizare mai extinsă a instrumentului GECT.

Regulamentul privind GECT contribuie la clarificarea și la utilizarea pe scară mai largă a instrumentului GECT, în special cu privire la furnizarea de servicii transfrontaliere. De asemenea, regulamentul clarifică mai multe aspecte, cum ar fi statutul de membru, participarea autorităților din țările terțe și relația dintre convenția GECT și statutul acesteia. Între timp, numărul membrilor GECT a crescut cu mai mult de 30 % de la începutul perioadei de programare 2014-2020, apariția GECT-urilor care au o dimensiune externă necesitând o acțiune specifică din partea actorilor la toate nivelurile.

În ansamblu, GECT-urile sunt mult mai puternic implicate în programele de cooperare, însă doar câteva dintre ele implementează proiecte ETC ca beneficiari unici sau gestionează (parțial) un program.

Valoarea adăugată europeană este confirmată de mai multe GECT-uri, odată cu sublinierea beneficiilor pe care nu le-ar realiza fără instrumentul GECT.

Modificarea Regulamentului privind GECT a oferit un grad de simplificare. Cu toate acestea, necesitatea de a simplifica legislația privind GECT nu apare, în primul rând, la nivelul UE, ci în raport cu condițiile suplimentare impuse de statele membre.

Eficacitatea activităților de promovare a GECT-urilor variază foarte mult de la o țară la alta. În ciuda eforturilor suplimentare de promovare, sunt în continuare necesare eforturi pentru a spori eficiența și eficacitatea instrumentului GECT în vederea stimulării cooperării în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor UE.

Provocările identificate sugerează că securitatea juridică în ceea ce privește GECT-urile și autoritățile de aprobare ar beneficia mai mult ca urmare a unor cerințe și proceduri standardizate decât ca urmare a unor modificări suplimentare ale Regulamentului privind GECT. Pentru ca GECT-urile să devină mai eficace și să facă obiectul unor demersuri mai simple, este necesară o mai bună coordonare între statele membre pentru a îmbunătăți interpretarea și aplicarea regulamentului, pentru a depăși dificultățile cauzate de diferențele de punere în aplicare și pentru a coordona cadrele juridice naționale divergente. O mai bună promovare a GECT-urilor în contextul instrumentelor de finanțare ale UE — în special programele ETC — va sprijini accesul acestora la fondurile UE.